

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/49/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114012214
Dátum vydania rozhodnutia: 29. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Janík
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2015:3114012214.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Janíka a členov senátu JUDr. Petra Tótha a JUDr. Patrika Príbelského, PhD. v trestnej veci proti obžalovanému Z. I., vedenej pre prečin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods.1 Trestného zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry Trenčín proti rozsudku Okresného súdu Trenčín sp. zn. 4T/143/2014-40, zo dňa 26.02.2015, na verejnom zasadnutí konanom dňa 29. septembra 2015, takto

rozhodol:

Podľa § 321 odsek 1 písmeno d), odsek 2 Trestného poriadku **z r u š u j e s a** napadnutý rozsudok vo výroku o treste.

Podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku sa

obžalovaný Z. I. - nar. X.X.XXXX v S., bytom v T. S., A.
G. č. XXX/XX

o d s u d z u j e :

Podľa § 289 ods.1 Tr. zákona, § 36 písm. l), písm. j), § 38 ods.2, ods.3 Tr. zákona s použitím § 56 ods.1, ods.2 Tr. zákona na peňažný trest vo výmere 500 (päťsto) €.

Podľa § 57 ods.3 Tr. zákona pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, obžalovanému sa ustanovuje náhradný trest odňatia slobody na 1 (jeden) mesiac.

Podľa § 61 ods.1, ods.2 Tr. zákona sa obžalovanému ukladá trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na 1 (jeden) rok.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Okresný súd Trenčín (ďalej len súd I. stupňa) uznal obžalovaného Z. I. za vinného zo spáchania prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods.1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

dňa 28.10.2014 v čase o 13,20 hodine viedol osobné motorové vozidlo zn. Fiat Punto, EČV: IL XXX AK, po ceste I/61 v meste Ilava, časť Klobušice v smere od centra mesta k mestu Dubnica nad Váhom, kde na ceste I/61 v meste Dubnica nad Váhom časť Prejta bol predpísaným spôsobom zastavený a kontrolovaný hliadkou Krajského družstva cestného dohľadu KDI KR PZ Trenčín, ktorá zistila, že vozidlo viedol pod vplyvom alkoholu, čo mu bolo preukázané dychovou skúškou na prístroji Alcotest 7410 č. ARZK-0039 v čase o 13,25 hod. s výsledkom merania 1,28 mg/l alkoholu v dychu, čo je v prepočte 2,67 promile alkoholu v krvi a opakovanou dychovou skúškou na prístroji Alcotest 7510 č. ARDL-0196

v čase o 13,54 hod. s výsledkom merania 1,29 mg/l alkoholu v dychu, čo je v prepočte 2,69 promile alkoholu v krvi.

Súd I. stupňa za to uložil obžalovanému podľa § 289 ods. 1 Trestného zákona, § 56 ods.1, ods.2 Trestného zákona peňažný trest vo výmere 500,- €. Pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, ustanovil súd I. stupňa náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace.

Uvedený rozsudok napadol ihneď po vyhlásení odvolaním prokurátor Okresnej prokuratúry Trenčín vo vzťahu k výroku o treste v neprospech obžalovaného, pretože obžalovanému nebol uložený trest zákazu činnosti.

Prokurátor v písomných dôvodoch odvolania uviedol, že uloženie len peňažného trestu nie je v súlade s ustanovením § 34 ods.1, ods.4 Trestného zákona. Súd prvého stupňa mal obžalovanému zároveň uložiť i trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, ktorý patrí medzi najefektívnejšie sankčné prostriedky ochrany bezpečnosti cestnej premávky. Obžalovaný mal navyše v tele vysoké promile alkoholu a opakovanou dychovou skúškou bola preukázaná stúpajúca tendencia obsahu alkoholu v dychu obžalovaného. Samotná skutočnosť, že obžalovaný nebol pred spáchaním trestnej činnosti priestupkovo riešený za priestupky na úseku dopravy, ešte neodôvodňuje neuloženie trestu zákazu činnosti.

Preto prokurátor navrhol, aby krajský súd postupom podľa § 322 ods.2 v spojení s § 322 ods.3 Trestného poriadku rozsudok súdu prvého stupňa doplnil o výrok ukladajúci trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu prokurátor krajskej prokuratúry zotrval na podanom odvolaní a dôvodoch uvedených v jeho písomnom vyhotovení.

Obžalovaný sa verejného zasadnutia nezúčastnil, pričom upovedomenie riadne prevzal a bez ospravedlnenia sa nedostavil. Preto bolo verejné zasadnutie vykonané v jeho neprítomnosti.

Krajský súd ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania prokurátorom - podľa § 317 odsek 1 Trestného poriadku preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Neopomenul pritom skúmať, či vec neobsahuje chyby odvolaním nevytýkané, ktoré by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 odsek 1 Trestného poriadku a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora vo vzťahu k neuloženiu trestu zákazu činnosti v neprospech obžalovaného, je dôvodné.

Súd I. stupňa neuložil obžalovanému trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá v podstate s odôvodnením, že dokazovaním i postojom obžalovaného bolo preukázané, že spáchanie trestnej činnosti bolo len jednorazovým vybočením z medzí jeho riadneho života. Uloženie trestu zákazu činnosti by obžalovanému vážne skomplikovalo život v rodine, pretože manželka obžalovaného je vážne chorá. Je odkázaná na pomoc obžalovaného a tiež obžalovaný sám má problémy s chôdzou, pričom vodičský preukaz má zadržaný už od 28.10.2014.

Súd I. stupňa pri takto ukladanom treste nepostupoval v súlade so základnými zásadami ukladania trestov uvedenými v §§ 34 a 38 Trestného zákona, neprihliadol na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy a dospel k nesprávnemu záveru o nepotrebnosti uloženia trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Zároveň súd I. stupňa obžalovanému ustanovil neprimerane prísny náhradný trest odňatia slobody. Tým bolo porušené ustanovenie § 34 ods.1, ods.4 a § 38 ods.2 Trestného zákona, čo predstavuje odvolací dôvod podľa § 321 ods.1 písm. d) Trestného poriadku.

Podľa § 34 ods. 1 Trestného zákona trest má zabezpečiť ochranu spoločnosti pred páchatelom tým, že mu zabráni v páchaní ďalšej trestnej činnosti a vytvorí podmienky na jeho výchovu k tomu, aby viedol riadny život a súčasne iných odradí od páchania trestných činov; trest zároveň vyjadruje morálne odsúdenie páchatela spoločnosťou.

Podľa § 34 ods.4 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery súd prihliadne najmä na spôsob spáchania činu a jeho následok, zavinenie, pohnútku, príťažujúce okolnosti, poľahčujúce okolnosti a na osobu páchatela, jeho pomery a možnosť jeho nápravy.

Podľa § 38 ods.2 Trestného zákona pri určovaní druhu trestu a jeho výmery musí súd prihliadnuť na pomer a mieru závažnosti poľahčujúcich a príťažujúcich okolností.

Podľa § 38 ods.3 Trestného zákona ak prevažuje pomer poľahčujúcich okolností, znižuje sa horná hranica zákonom ustanovenej trestnej sadzby o jednu tretinu.

Podľa § 61 Trestného zákona:

(1) Trest zákazu činnosti spočíva v tom, že sa odsúdenému po dobu výkonu tohto trestu zakazuje výkon určitého zamestnania, povolania alebo funkcie alebo takej činnosti, na ktorú treba osobitné povolenie alebo ktorej podmienky výkonu upravuje osobitný predpis.

(2) Trest zákazu činnosti môže súd uložiť na jeden rok až desať rokov, ak sa páchatel dopustil trestného činu v súvislosti s touto činnosťou.

(3) Ak súd odsudzuje páchatela za trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289, ktorého sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, ktorý už bol za taký trestný čin alebo za trestný čin usmrtienia podľa § 149 ods. 4 alebo 5, ktorých sa dopustil ako vodič dopravného prostriedku, odsúdený, uloží mu trest zákazu činnosti v hornej polovici trestnej sadzby uvedenej v odseku 2.

Na základe uvedených skutočností možno konštatovať, že obžalovaný sa aktuálne dopustil prečinu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky, keď po požití alkoholu viedol osobné motorové vozidlo. V kontexte spáchanej trestnej činnosti a zákonných možností adekvátne na spáchanú trestnú činnosť reagovať je možné uviesť, že trest zákazu činnosti je jedným z druhov trestov, ktoré majú priamo zabrániť páchaniu ďalších trestných činov. Zmyslom trestu zákazu činnosti je dočasne zamedziť páchatelovi možnosť vykonávať určitú činnosť, na ktorej výkon je potrebné osobitné povolenie. Je preto logicky jednou z najtypickejších trestnoprávných sankcií za najzávažnejšie porušenia pravidiel premávky na pozemných komunikáciách.

Rozhodnutie súdu o uložení trestu zákazu činnosti má tak v zásade fakultatívnu povahu, avšak najmä v prípade trestných činov spáchaných v doprave sa tento druh trestu javí ako najúčinnjší a najefektívnejší z hľadiska jednak pôsobenia na prevýchovu obžalovaného, ako i z hľadiska vhodného prostriedku na zabránenie recidívy. Netreba zabúdať ani na požiadavky generálnej prevencie, keď práve uloženie tohto druhu trestu (prípadne i popri inom treste) má najväčší potenciál odradiť iných od páchania (predovšetkým úmyselných) trestných činov v doprave a to najmä, ak sú spáchané v súvislosti s požitím návykovej látky. K rovnakému záveru tenduje i súčasná prevládajúca súdna prax a judikatúra keď vychádza z názoru, že ak spácha trestný čin ohrozenia pod vplyvom návykovej látky (v minulosti opilstva) vodič motorového vozidla, treba mu spravidla uložiť trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá (pozri napr. R 15/1977, R 41/1978, R 42/1978, R 21/1982).

Ak teda v danom prípade súd I. stupňa neuložil obžalovanému zároveň (popri inom druhu trestu) i trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá, nerešpektoval základné zásady ukladania trestov uvedené v § 34 ods. 1, ods.4 Tr. zákona. Obžalovaný spáchal trestnú činnosť formou vedenia motorového vozidla pod vplyvom alkoholu. Alkohol v jeho dychu v čase zadržania predstavoval hodnotu 2,67 promile, pričom následne stúpala. Obžalovaný teda požil alkohol zrejme bezprostredne pred jazdou, pričom je vylúčené, že by sa jednalo o tzv. zostatkový alkohol. Obžalovaný sa dopustil vedome a úmyselne tohto konania napriek tomu že vedel, že jeho manželka je vážne chorá a je odkázaná na jeho pomoc pri zabezpečovaní odvozu a tiež, že on sám má problémy s chôdzou. Tieto skutočnosti, ktoré súd I. stupňa vyhodnotil v prospech obžalovaného, však podľa názoru krajského súdu svedčia skôr v jeho neprospech a odrážajú skôr jeho nezodpovedný, či čiastočne ľahostajný postoj k existujúcim zdravotným problémom v jeho rodine. Krajský súd nemôže ďalej opakovane opomenúť ani naliehavú potrebu naplnenia účelu trestu z hľadiska individuálnej, ale i generálnej prevencie. I napriek všeobecnému povedomiu o trestnosti vedenia motorových vozidiel pod vplyvom alkoholu, počet trestných činov podľa § 289 Trestného zákona neustále narastá a mnoho páchatelov dokonca recidivuje. Preto je potrebné, aby súdy na túto situáciu adekvátne

reagovali a to i formou ukladania prísnejších trestov a to vrátane trestov zákazu činnosti viesť motorové vozidlá. Len tak bude naplnená požiadavka individuálnej i generálnej prevencie.

Sumarizujúc uvedené potom musí krajský súd uviesť, že u obžalovaného boli v plnej miere splnené podmienky na uloženie trestu zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu a preto považoval za potrebné napadnutý rozsudok v tomto smere doplniť.

I keď prokurátor napadol len výrok o treste v časti neuloženia trestu zákazu činnosti, krajský súd po preskúmaní výroku o treste zistil, že súd prvého stupňa pri ukladaní trestu nevyhodnotil pomer poľahčujúcich a priťažujúcich okolností tak, ako to požaduje § 34 ods.4 a § 38 ods.2 Tr. zákona. Tento nedostatok preto musel krajský súd nahradiť vlastnou činnosťou.

Preto krajský súd zrušil celý výrok o treste a zistiac u obžalovaného dve poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. l), písm. j) - teda obžalovaný sa ku spáchaniu trestného činu priznal a úprimne ho oľutoval a pred jeho spáchaním viedol riadny život - upravil trestnú sadzbu podľa § 38 ods.2, ods.3 Tr. zákona tak, že pri prevažujúcom pomere poľahčujúcich okolností hornú hranicu trestnej sadzby znížil o jednu tretinu. Trest následne ukladal v takto upravenej trestnej sadzbe, pričom sa stotožnil s názorom súdu I. stupňa, že sú splnené podmienky na uloženie peňažného trestu. Konkrétna výmera peňažného trestu bola následne vzhľadom na následky trestného činu ako i na majetkové pomery obžalovaného, stanovená vo výške 500,- €.

Pôvodne ustanovený náhradný trest odňatia slobody v trvaní 3 mesiace sa krajskému súdu javil ako neprímerane vysoký a preto obžalovanému sám ustanovil náhradný trest odňatia slobody kratší a to v trvaní 1 mesiac.

Keďže, ako bolo vyššie uvedené, boli splnené podmienky na uloženie trestu zákazu činnosti a vzhľadom na povahu trestnej činnosti sa dokonca uloženie tohto druhu trestu javilo ako vyslovene žiadúce, uložil krajský súd obžalovanému i trest zákazu činnosti viesť motorové vozidlá akéhokoľvek druhu na dobu 1 rok, teda na samej spodnej hranici.

Takto uložený trest považuje krajský súd za plne súladný s požiadavkami individuálnej a generálnej prevencie, ako i s požiadavkou ochrany spoločnosti.

Na základe vyššie uvedených skutočností a citovaných zákonných ustanovení preto odvolací súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.